

BEBYGGELSEUTVECKLING
RÄVLANDA

RÄVLANDA

Rävlanda Station.

Historia

Storåns dalgång befolkades tidigt och var med sina goda jordbruksmarker det dominerande området under lång tid. Storgårdarna låg i dalgången med torp och utmarker längre västerut. Apelnäs blev säteri på 1600-talet och Smedstorp på 1700-talet. Utmarker röjdes på medeltiden och byar som Rävlanda, Björketorp och Bråtared bildades. År 1548 var Rävlanda den näst största byn i nuvarande Härryda kommun. I byarna låg bostadshusen tätt tillsammans och arbetet utfördes ofta gemensamt. Under 1800-talet genomfördes enskiftet och laga skiftet. Det medförde att de gamla byarna splittrades, bostadshusen flyttades och det som vi nu ser som typisk landsbygd skapades.

Den gamla Västgötavägen mellan Göteborg och Borås gick genom Rävlanda. När järnvägen byggdes i slutet av 1800-talet placerades en station i Rävlanda, som var den mest betydelsefulla orten. Under 1900-talet blev Rävlanda alltmer en del av den växande Göteborgsregionen. Sanatorier byggdes i den friska skogsluften t ex Barnsanatoriet Rävlanda från 1910-talet.

Björketorps socken i Bollebygds härad var under lång tid en av socknarna i Sjuhäradsbygden. Kyrkan, som var den självklara samlingspunkten låg i Rävlanda. Björketorps kommun, som bildades i mitten av 1800-talet, med Rävlanda som huvudort, hörde till Älvsborgs län. Björketorps kommun blev 1971 Björketorps församling i Härryda kommun, Göteborgs och Bohus län. I slutet av 1970-talet byggdes en ny motorväg, vilket underlättade pendling till Göteborg möjlig. Nya bostadsområden byggdes och många stadsbor flyttade ut på landet. Rävlandas orientering mot Göteborg har varit tydlig sedan dess.

Björketorps kyrka.

Rävlanda idag

Rävlanda är den näst största orten i de östra delarna och en ort som byggts ut som förort under de senaste fyrtio åren. Samhället har alltid varit centralort i de östra delarna. Bebyggelsen i norra delen av orten ligger på en skogsbrant som sluttar ner mot järnvägen. Söder om järnvägen ligger bebyggelsen på tidigare jordbruksmark som succesivt övergår till brukad jord. Rävlanda har avgränsats som utvecklingsområde, med utbyggnadsområden som ska räcka för en befolkningsökning med ca 1-1,5 % per år under de närmaste 20-30 åren.

Service

För Rävlandaborna är Bollebygd det naturliga centret för när-service. Det finns viss när-service t ex livsmedelsbutik och pizzeria i Rävlanda.

I Rävlanda finns skola, förskolor, äldreboende, fritidshem och en vårdcentral. Senareskolan och äldreboendet är även till för Hindås och Hällingsjö.

Allmänna kommunikationer

Järnvägen mellan Göteborg och Borås har station i Rävlanda vilket ger möjligheter till arbetspendling med tåg. Det finns även busslinjer. Om en framtida ny järnväg byggs och får en station i Kråketorp i Bollebygd kan möjligheterna till snabb arbetspendling från Rävlanda förbättras avsevärt. Kommunens ambition är att pendeltrafik ska finnas kvar och helst utvecklas på den gamla tågbanan.

Vägar

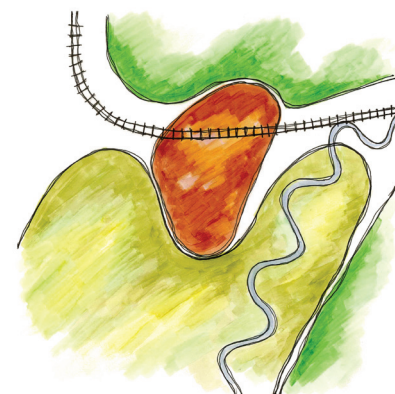
Vägarna inom samhället sköts av kommunen eller vägsamfundigheter. Efterhand som befintliga områden byggs ut och förtätas ska kommunen ta över ansvaret för vägarna.

Idag finns bara en passage över järnvägen. En planskild korsning är efterfrågad av Rävlandaborna. Placering och finansiering av denna korsning måste lösas. Denna önskvärda koppling redovisas på markanvändningskartan.

Vatten och avlopp

Rävlanda har en grundvattentäkt i slutet av Åvägen. Hela samhället ingår i tillrinningsområdet. Det är därför inte möjligt att avstå från utbyggnad för att skydda vattentäkten.

Det kommunala reningsverket ligger vid Heden. Hindås är anslutet till samma anläggning. Det finns planer att i framtiden ansluta Rävlanda och Hindås till ett kommunomfattande spillvattensystem.

Schematisk bild över Rävlanda som till stor del omges av ett böljande åkerlandskap.
Källa: Grön plan.

Inom utvecklingsområdet

Ny bebyggelse ska tillkomma inom gränsen för utvecklingsområdet. Rävlanda avgränsas i norr av ett skogsbevuxet höjdparti, i öster av gränsen mot Bollebygd's kommun och i söder av Storån. Inom dessa begränsningar finns fortfarande mark som kan bebyggas i Vittkärr och i Bråtare. I väster finns inga naturliga begränsningar. Utvecklingen kan ske mot sydväst där Gunnaområdet sedan decennier varit avsett för bostadsbebyggelse. Fortsatt utbyggnad bör ske i små etapper och anpassas till den befintliga bebyggelsens utseende och struktur.

Järnvägen och Rammbacken som går genom samhället utgör barriärer, som man måste ta hänsyn till vid ortens utveckling.

Vittkärr

Vid Vittkärr i öster kan Rävlanda växa på båda sidor av Boråsvägen. Det är en naturlig fortsättning på bebyggelsen kring den gamla landsvägen. Skogen skyddar i norr och det finns många fina utblickar över dalen. Utbyggnaden ska planeras med hänsyn till områdets kulturvärden. I Avloppsförsörjningsplanen anges att utbyggnad av kommunalt VA för befintlig bebyggelse bör ske inom 10 år. Området är redovisat som "Utbyggnadsområde på kort sikt" på markanvändningskartan.

Vittkärr finns med i förslag till Kulturmiljöplan som en välbevarad bebyggelse med lokala särdrag.

Gunna

I västra delen av Rävlanda intill Björketorps kyrka ligger Gunna. Området utgörs av jordbruksmark, sluttar svagt mot sydväst och

Se nummer 28 i Förslag till kulturmiljöplan för mer information.

Nybyggda hus i Rävlanda. Husen kallas skämtsamt för "svartbygget".

omges av några gårdar i norr och kyrkan i söder. Områdets strategiska läge i närhet till kollektivtrafik och service gör att det föreslås för utbyggnad av bostäder trots bevarandeintresset av ett aktivt jordbruk. I samband med planläggning av Gunna bör möjligheterna till utbyggnad av en planskild korsning studeras. Området är redovisat som "Utbyggnadsområde på kort sikt" på markanvändningskartan.

Bråtared

I nordväst ligger Bråtared, där små gårdar och bostadshus är glest placerade med skogen som skydd mot norr. Mot söder finns utblickar mot Storåns dalgång. Här finns flera äldre slingrande vägar, många fina träd, berghällar och små dungar. Mitt på höjden ligger Bråtaredsvallen. Kring denna föreslås en komplettering med fler bostäder på stora tomter. Idag angörs området från väster. Vägen har låg standard och måste byggas om innan utbyggnad kan ske. Möjligheterna att angöra området även från öster ska undersökas. På detta sätt skulle Bråtaredsområdet kunna få en bättre koppling till de centrala delarna av Rävlanda, med trafikmatning från två håll. I Avloppsförsörjningsplanen anges att utbyggnad av kommunalt VA för befintlig bebyggelse bör ske inom 10 år. Området är dock redovisat som "Utbyggnadsområde på lång sikt" på markanvändningskartan till följd av att Trafikverket ännu inte beslutat huruvida Götalandsbanan ska gå i tunnel eller i dagen i höjd med Bråtared eller järnvägens placering inom järnvägskorridoren.

Fokusområde

De områden som är fokusområden för grönytor är Heden och Rammäckens ravin.

Utanför utvecklingsområdet

Norr om utvecklingsområdet finns skogsområden kring Rammsjön. I sydväst, längs vägen mot Hällingsjö, finns jordbruksmarker, som fortfarande brukas. I dessa områden kan enstaka nya bostäder tillåtas om de uppfyller kraven på sid. 137.

Söder om Rävlanda ligger Storåns dalgång, som har kommunens bästa jordbruksmark. Flera aktiva jordbruk finns kvar. Bebyggelsen har stort kulturhistoriskt värde. Områdesbestämmelser med syfte att bevara kulturvärdena har nyligen antagits. Enstaka nya bostäder kan tillåtas om de uppfyller kraven på sid. 137 samt placeras och utformas enligt områdesbestämmelserna.

Storåns dalgång finns med i förslag till Kulturmiljöplan som en dalgång med ett stort antal välbevarade gårdar och byggnader, som speglar byggnadsskicket på landsbygden från 1700-talet och framåt.

Se Grön plan för mer information.

Se nummer 26 i Förslag till kulturmiljöplan för mer information.

TECKENFÖRKLARING

BOSTÄDER

- Befintliga bostäder
- Utbyggnadsområde på kort sikt
- Utbyggnadsområde på lång sikt
- Omvandlingsområde på kort sikt
- Omvandlingsområde på lång sikt
- Gräns för utvecklingsområde
- 600 m avstånd från större kollektivtrafikplats

VERKSAMHETER

- Befintliga verksamheter
- Utbyggnadsområde på kort sikt
- Utbyggnadsområde på lång sikt

INFRASTRUKTUR

- Befintlig järnväg
- Götalandsbanan, spårvagnsdragning
- Götalandsbanan - järnvägskorridor
- Planerad väg samt önskvärda vägkopplingar
- Precisering av riksintresse för Landvetter flygplats, Trafikverkets beslut 2011-05-05 - influenområdet med hänsyn till flygbuller

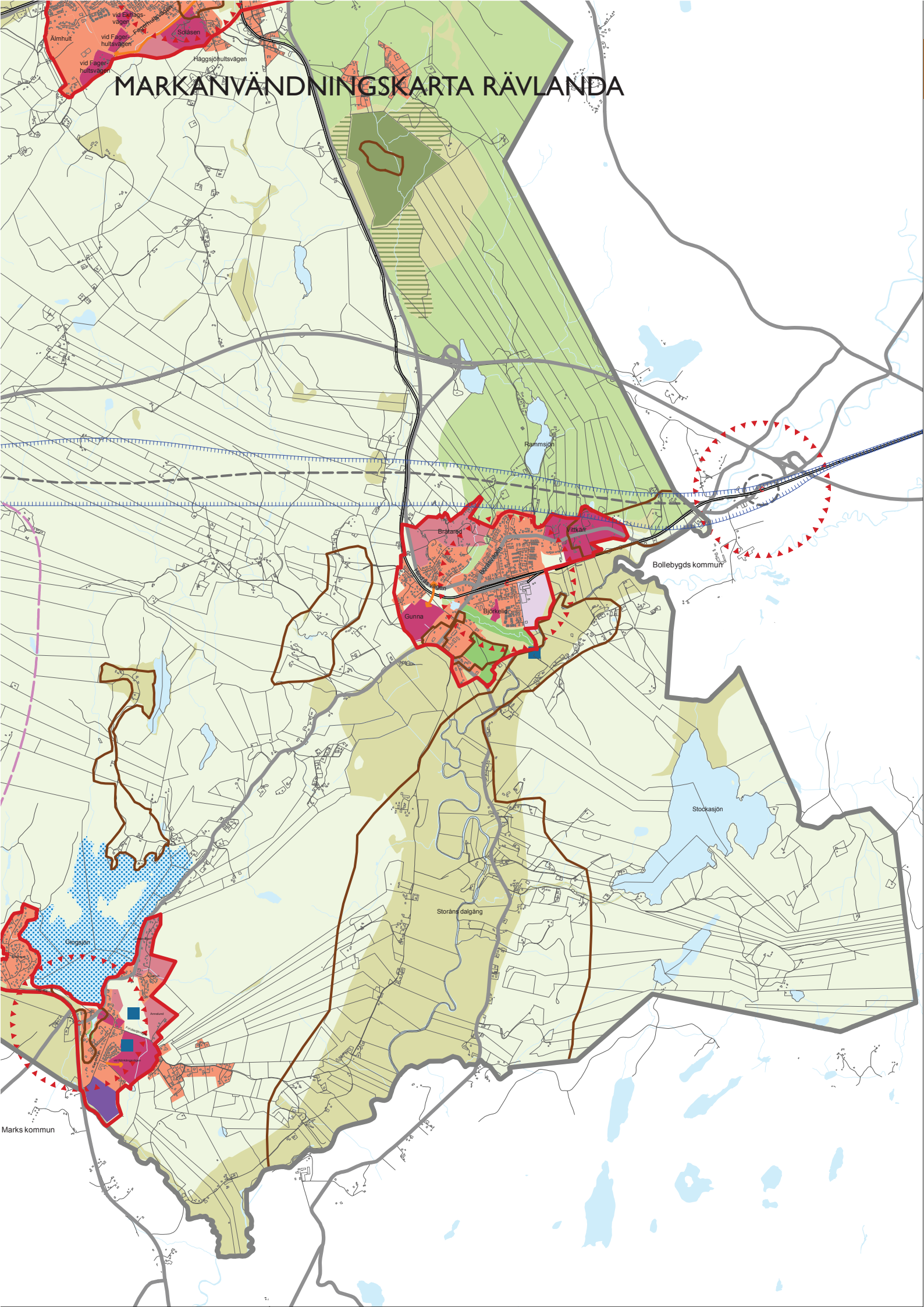
NATUR OCH KULTUR

- Naturresevat
- Av Länsstyrelsen föreslagen naturresevatbildning
- Del av naturresevatbildning där fastställelse bör avvaktas
- Naturresevat över sjö
- Värdefull natur (hänsynsnya 1 och 2 i Naturvårdsplan)
- Värdefullt friluftsliv
- Regionalt friluftsliv
- Fokusområde för grönytor (Grön plan)
- Grönstråk för framtida utveckling (Grön plan)
- Övrig mark, huvudsakligen skogsbruk
- Värdefull kulturmiljö (Kulturmiljöplan)

VATTEN

- Sjöar och vattendrag
- Vattentäkt
- Värdefulla vattendrag

MARKANVÄNDNINGSKARTA RÄVLANDA

Marks kommun

Bollebygds kommun

Stockasjön

Storåns dalgång

Gångsjön

Rånmsjön

Sunna

Björkella

Bråtzberg

Vårby

Håggstohultsvägen

vid Fagerhultsvägen

vid Fagerhultsvägen

vid Fagerhultsvägen

Almhult

